

ločil, in sicer le v nemški besedi, v kateri jih prejema jo se-danji latinski učenci. Sledijo si v tem-le redu:

1) ausgezeichnet, 2) vorzüglich, 3) sehr gut, 4) recht gut; — 5) gut, 6) befriedigend, 7) genügend, 8) ausreichend, 9) eben ausreichend ali kaum genügend; — 10) minder genügend, 11) ungenügend, 12) ganz ungenügend ali gering, in da jih je ravno 13): sehr gering. — Kolikor više po številki, toliko slabše, in čim nižje, tem bolje.

U. In čim bolje, tem lažje prepeva dobri učenec konec šolskega leta znano veselico:

A — a — a

Laeta sunt tempora . . ali po slovenski:

A — a — a

Šola je nehala!

Prišel je zdaj že zlati čas,
Čas praznikov, juhej! za nas

A — a — a

Šola je nehala!

I — i — i

Kdo se ne veseli?

Sladák je mir, ko neha boj,
Sladák po delu je pokoj,

I — i — i

Kdo se ne veseli?

E — e — e

Preč so težave vse!

Dva mesca bomo rájali
Brez vse skerbí vstájali

E — e — e

Preč so težave vse!

O — o — o

Vsim se zahvalimo,

Ki ste učili nas lepó,
Iz glav preganjali temó,

O — o — o

Vsim se zahvalimo.

U — u — u

Zdaj pa le berž domú

Objet vse preljubljené:

Juh! starše, bratee, sestrico!

U — u — u

Zdaj pa le berž domú!

(J. N.)

Pisma dveh slovenskih učiteljev.

Na Zelenem polji na sv. Jakopa dan.

Dragi Tugoslave!

Zeló me veseli, da mi večkrat pišes; prav rad ti odgo-varjam na tvoje prijazno pisanje. Resnično je vse, kar mi pi-seš; pa glej, kdo bi vedno preduhetoval samo resnobne reči! Poslušaj, ti bom povedal, kakšno povest sem jaz te dni bral: V nekem mestu — ne vem že prav, kje — je bival prav ume-ten slikar. Daleč mu ga ni bilo enakega v njegovi umetnosti, in je slovel široko in daleko. Bil je pa ta možiček tudi zeló nagle jeze, da ga je vsaka majhna reč tako zgrabila, da je jel hudovati se in razsajati. To zvé neki dobrovoljček, ki ni bil daleč od unega kraja, in kateri je bil tako prebrisan, da je

znal svoj nos tako zaberniti, da ga je z dvema prstoma bežnil, in nos je ostal na drugi strani, in je bil tedaj obraz ves drugačen. Ta dobrovoljček vzame prav lepo oblačilo na posodo, najmè kočijo, in se pelje z dvema strežajema v mesto, kjer je slikar stanoval. Napové se pri slikarju za — Bog vé, kakšnega — plemenitaža, in ga prosi, da naj pride k njemu in ga zmala. Slikar je berž pripravljen, da gre v gostivnico, in mala možaka. Ko je slika že na pol izveršena, zaviha ta možak svoj nos, in glej, obraz je ves drugačen! Slikar poterpežljivo popravlja sliko. Preden pa je slika dokončana, se možak usekne, in nos je zopet drugače obrnjen. Tako naredi mož še enkrat; slikar pa verže sčotko in barve ob tla, in zakriči: „Taki nosovi se ne morejo malati!“ Možak pa pristavi: „In takih ljudi ne more nihče prenašati!“

Kaj ne, ljubi moj, ta dobrovoljček je dobro plačal nesterpljivega slikarja! — Drugo enako prigodbo pa beremo v drugem „Berilu“ od nepoterpežljivega hlapca, ki je tolar služil za to, da se cel dan ni hudoval, in glej, zaslužil ga je, in gospodar mu ga je tudi pošteno odrajtal, pa mu tudi pristavil kratek nauk, ki se dobro podaja ne le samo unemu hlapcu, ampak slehernemu človeku, posebno pa učitelju. Od kod neki to pride, da starši od svojih otrok vse radi poterpé, drugi jih pa precej ujezijo? Od kod neki to izvira, da nas nekteri otroci veliko poprej ujezijo od nekterih?

Prava keršanska poterpežljivost izvira iz ljubezni do Boga in do bližnjega, in ta polajša vse britkosti in uči vse poterpežljivo prenašati. Če to premisliš, ljubi moj, ne boš se čudil, kako da so pagani tak pregovor od učnikov imeli; niso imeli viših namenov pri svojih opraviilih od časne koristi in dobička. Drugače pa je pri keršanskem učitelju. On dobro vé, zakaj dela in zakaj se trudi. Če ga tudi večkrat navdaja nejevolja in mu duh peša, oživi in pokrepča ga zopet keršanska ljubezen. Nepoterpežljivi učenik je zares podoben medvedu, ki se je spekel pri vroči ponvi, potem pa jo je ves stogoten iz masčevanja stiskal k sebi.

Kedar mene drugi milujejo, jaz pa druge milujem. Poterpežljivosti ni potrebna le učniku, marveč slehernemu človeku. Ako mene kmet miluje, da se moram ukvarjati z nevednimi otročaji in zmirom eno goniti, milujem pa jaz njega, ki mora tolikrat in tolikrat po njivi hoditi, in tolikrat na snop udariti,

preden dobi zerno iz njega. Pa, ljubi moj, nikar ne verjemi, da bi to milovanje ljudem šlo iz serca! S tem se nekteri učniku le prikupujejo, češ da njegovo delo tako čislajo, nekteri mu pa kakor pravimo s takimi frazi ližejo le komplimente. Vse drugače ljudje govoré, kedar učenik zasluženó plačilo od njih terja. Eno uro ali kaj, se glasi od vseh krajev: „Ima otroke, pa jih zmerja pa še ktereга pretepe; kedar se jih pa enkrat naveliča, jih pa spodi, mi ga pa zato moremo plačevati“. Res je, da tudi nekteri omikani ljudje učitelja milujejo, ki se mu s tem ravno nočejo uklanjati; ali kedar tako govoré, ne mislijo ravno preveč globoko. Ali mar druge opravila niso velikrat še težavniše, ter duha bolj natezujejo, kakor učiteljeve. Vradnik pri davkarijah dan na dan števili, tako da na zadnje ne vé, koliko je dvakrat dve. Za šolskim letom nastopijo šolski prazniki, v kterih se učitelj kolikor toliko odpočije. Opravila duhovskega stanu so tudi veliko težavniše in dolžnosti, ki svečenika vežejo, veliko bolj hude od unih, ki jih ima učitelj. Da bi pa kteremu boljši kosček, ki ga zavžije, zavidoval, tak pa nisi bil nikdar, dragi moj, vem da si zadovoljen s tem, kar ti stan pripusča. Da boš pa še ložeje v svojem stanu poterpel, pomisliva enkrat, kako so visoko učeni in sveti možje učiteljski stan obražtovali. Slavni Janez Zlatoust, ki je bil gotovo zelo omikan, rekel je, da bolj ceni tega, ki otroke prav odreja, kakor naj umnejšega podobarja; kajti učitelj izobražuje neumerjoče človeške duše. Bolj ko učenik take in enake reči prevdarja, boljše bo ljubil svoj stan, in iz ljubezni do stanu prenašal tudi sitnosti, ki so z njim res da v obilni meri sklenjene.

Zalostnih ur se pa v nobenem stanu ne manjka; tacih trenutkov, v kterih človek pred očmi vidi vse černo, obraniti se ne more tudi naj bolj blaga duša. Takrat naj pa voljno poterpi; po hudem vremenu solace lepše sije. In da bova se tako obnašala, iščiva tam pomoči, kjer je gotovo najdeva!

Z Bogom!

Tvoj resnični
Svetoslav.

P a š n i k.

Domovina. Učitelj Miroljub gre po popoldanski šoli v svoj naj ljubši kraj — v mali vertec pri šolski hiši, in ker je zelo truden, se usede v senco na klopico, ter gleda v pisano,